

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MANİSA AKHİSAR BELEDİYESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	25
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	26
8.	EKLER.....	56

Tablolar Listesi

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Giderleri	1
Tablo 2: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri	1
Tablo 3: Banka Kredileri	6
Tablo 4: Ödenen Güvence Bedelleri	12
Tablo 5: 2017 Yılında Ödenecek Kredi Faiz Tutarları.....	13
Tablo 6: 2018 ve Daha Sonraki Yıllarda Ödenecek Kredi Faiz Tutarları.....	14
Tablo 7: 2016 yılı İller Bankası Sermaye Kesintileri.....	15
Tablo 8: Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler.....	19
Tablo 9: Yeniden Değerleme İşlemi	22
Tablo 10: Kasım Ayı İşyeri Açma İzni Harçları	31
Tablo 11: 260- Haklar Hesabında Kayıtlı Olması Gereken Tutarlar	33
Tablo 12: Kıdem Tazminatı Ödemeleri	36
Tablo 13: Katma Değer Vergisi Tahsil Edilen Arsa Satışları	39
Tablo 14: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirleri.....	41
Tablo 15: Ecrimisil Alınan Taşınmazlar	46
Tablo 16: Sözleşme Yapılmayan Taksitli Arsa Satışları.....	53
Tablo 17 : Süresi Belirlenmeyen Tahsis İşlemleri	54

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Akhisar Belediyesi bütçesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesinde yapılan sınıflandırma uyarınca mahalli idare bütçesi olarak hazırlanmakta ve uygulanmaktadır. Akhisar Belediyesi'nde muhasebe kayıt sistemi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre tutulmakta olup kullanılan muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemidir.

Akhisar Belediyesinde 2016 yılı bütçe giderleri 56.951.809,22 TL olarak gerçekleşmiş olup ekonomik sınıflandırmaya göre ayrıntısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Giderleri

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme	Gerçekleşme Oranı %
01-Personel Giderleri	13.658.720,00	14.296.989,63	104,67
02-Sos.Güv.Krm.Dev.Prm.Gid.	3.212.026,00	2.330.837,48	72,56
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	42.004.445,00	35.585.831,85	84,72
04-Faiz Giderleri	2.245.000,00	2.016.936,73	89,84
05-Cari Transferler	1.943.254,00	2.149.747,29	110,62
06-Sermaye Giderleri	1.186.050,00	571.466,94	48,18
07-Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
08-Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09-Yedek Ödenek	5.515.001,00	0,00	0,00
TOPLAM	69.764.496,00	56.951.809,22	81,63

2016 yılı bütçe gelirleri ise 84.564.029,06 TL olarak gerçekleşmiş olup ekonomik sınıflandırmaya göre ayrıntısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 2: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme	Gerçekleşme Oranı %
01-Vergi Gelirleri	18.896.000,00	16.760.991,38	88,70
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.042.006,00	28.611.686,91	406,30
04-Al.Bağış ve Yrd.ile Özel Gelirleri	1.511.009,00	886.225,58	58,65
05-Diğer Gelirler	39.234.471,00	38.305.125,19	97,63

06-Sermaye Gelirleri	3.100.024,00	0,00	0,00
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00
09-Red ve İadeler (-)	19.014,00	0,00	0,00
TOPLAM	69.764.496,00	84.564.029,06	121,21

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Banka Kredileri Hesaplarının Gerçek Durumu Yansıtması

İller Bankası ve Vakıfbank kredilerinin kurumun bilançosunda olması gereken değerleriyle yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 300- Banka Kredileri Hesabının niteliğini açıklayan 232'nci maddesinde bu hesabın, kurumca banka ve diğer finans kuruluşlarından sağlanan kısa vadeli kredilere ilişkin tutarlar ve bu tutarlara eklenen kur farkları ile 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 300- Banka Kredileri Hesabının işleyişini açıklayan 233'üncü maddesinde;

“Banka kredileri hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda belirtilmiştir.

a) Alacak

1) 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba alacak, 400-Banka Kredileri Hesabına borç kaydedilir.

2) Gerek İller Bankasından gerekse diğer bankalardan alınan borç tutarlarının vadesinin bir yıl veya faaliyet dönemiyle sınırlı olması koşuluyla bu hesaba alacak, banka veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

3) İller Bankasının, kurum adına yaptığı işlemlerden doğan alacakları vadesinin bir yıl veya faaliyet dönemiyle sınırlı olması koşuluyla bu hesaba alacak, yapılan iş aktifleştirilecek bir unsur ise ilgili duran varlık hesabına veya 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) İller Bankasından alınan borçlara karşılık İller Bankasınca kurum paylarından mahsubu yapılan tutarlardan anapara tutarı bu hesaba borç, faiz tutarının içinde bulunulan yıla ilişkin olan kısmı 630-Giderler Hesabına, geçmiş yıl/yıllara ilişkin olan kısmı ise 381-Gider Tahakkukları Hesabına borç, paylardan borç mahsubu yapıldıktan sonra gönderilen tutar 102- Banka Hesabına borç, o ayki toplam kurum payı 600- Gelirler Hesabına alacak;

diğer taraftan faiz tutarı 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak, kurum payı toplamı 805-Gelir Yansıtma hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

2) Nakit olarak ödenen anapara tutarı bu hesaba, faiz tutarının içinde bulunulan yıla ilişkin olan kısmı 630- Giderler Hesabına, geçmiş yıl/yıllara ilişkin olan kısmı ise 381-Gider Tahakkukları Hesabına borç, ödeme toplamı 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak, diğer taraftan faiz tutarı 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.”

Denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; Kurumun İller Bankası ve diğer bankalara olan kısa vadeli kredi borçları 300- Banka Kredileri Hesabında, uzun vadeli kredi borçları ise 400- Banka Kredileri Hesabında izlenmeli, kredi ödemelerinde 300- Banka Kredileri Hesabına borç kaydı yapılmalı ve vadesi bir yılın altına inen krediler 400- Banka Kredileri hesabından 300- Banka Kredileri Hesabına aktarılmalıdır. Kurumun 2016 yılı sonu itibarıyla İller Bankası ve Vakıfbanka olan kısa ve uzun vadeli kredi borçları aşağıdaki tablodaki gibidir.

Tablo 3: Banka Kredileri

Kredi Türü ve Numarası	Bilançoda 300 no.lu Hesapta Kayıtlı Olması Gereken Tutar	Bilançoda 400 no.lu Hesapta Kayıtlı Olması Gereken Tutar
İller Bankası - 204591	500.304,60	-
İller Bankası - 229106	468.637,29	-
İller Bankası - 234150	573.167,41	358.864,39
İller Bankası - 238262	1.717.956,11	4.661.613,35
İller Bankası - 241345	1.767.098,59	5.469.498,67
İller Bankası - 244073	124.477,01	351.182,75
Toplam	5.151.641,01	10.841.159,16
Kredi Türü ve Numarası	Bilançoda 300 no.lu Hesapta Kayıtlı Olması Gereken Tutar	Bilançoda 400 no.lu Hesapta Kayıtlı Olması Gereken Tutar
Vakıfbank -1	1.325.416,74	-
Vakıfbank -2	717.640,70	191.155,08
Toplam	2.043.057,44	191.155,08

Akhisar Belediyesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde;

- İller Bankasına olan kısa vadeli kredi borcu tutarı (2017 yılında ödemesi yapılacak kredi anapara tutarı) 5.151.641,01 TL olmasına rağmen kurumun kesin mizanında 300- Banka Kredileri Hesabında söz konusu tutarın 1.411.981,69 TL olarak yer aldığı,

- İller Bankasına olan uzun vadeli kredi borcu tutarı (2018 ve daha sonraki yıllarda ödemesi yapılacak kredi anapara tutarı) 10.841.159,16 TL olmasına rağmen kurumun kesin mizanında 400- Banka Kredileri Hesabında söz konusu tutarın 13.896.874,52 TL olarak yer aldığı,

- Vakıfbanka olan kısa vadeli kredi borcu tutarı (2017 yılında ödemesi yapılacak kredi anapara tutarı) 2.043.057,44 TL olmasına rağmen kurumun kesin mizanında söz konusu tutarın 300- Banka Kredileri Hesabında 2.234.655,17 TL olarak yer aldığı,

- Vakıfbanka olan uzun vadeli kredi borcu tutarı (2018 ve daha sonraki yıllarda ödemesi yapılacak kredi anapara tutarı) 191.155,08 TL olmasına rağmen kurumun kesin mizanında 400- Banka Kredileri Hesabında söz konusu tutarın yer almadığı,

Görülmüştür. Söz konusu durumlar sebebiyle kurumun 2016 yılı bilançosunda 300- Banka Kredileri hesabının toplamda 3.548.061,59 TL tutarında eksik, 400- Banka Kredileri Hesabının ise toplamda 2.864.560,28 TL tutarında fazla yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 300- Banka Kredileri Hesabının işleyişini açıklayan 232' nci maddesinde bu hesabın, kurumca banka ve diğer finans kuruluşlarından sağlanan kısa vadeli kredilere ilişkin tutarlar ve bu tutarlara eklenen kur farkları ile 400- Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alındığından aynı yönetmeliğin 300- Banka Kredileri Hesabının işleyişini açıklayan 233'üncü maddesinde belirtildiği gibi muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilerek, bu konu ile ilgili tavsiyeler doğrultusunda işlem yapılacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve banka kredilerine ilişkin olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere kurumun 2016 yılı bilançosunda 300- Banka Kredileri Hesabı 3.548.061,59 TL tutarında eksik, 400- Banka Kredileri Hesabı ise 2.864.560,28 TL tutarında fazla yer almaktadır.

BULGU 2: Belediyenin Hissedarı Olduğu Doğalgaz Dağıtım Şirketindeki Ortaklık Payının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Akhisar Belediyesi 2016 yılı mizanının incelenmesi neticesinde, kurumun hissedarı olduğu Aksa Manisa Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketindeki ortaklık payının muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğini açıklayan 181'inci maddesinde bu hesabın, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarlarının ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararların, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 182'nci maddesinde hesabın niteliğine, 183'üncü maddesinde ise hesabın işleyişine ilişkin hükümler yer almaktadır.

4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin 4'üncü fıkrasının (g) bendine göre Enerji Piyasası Düzenleme Kurulundan dağıtım lisansı alan şehir içi dağıtım şirketi, yetki aldığı şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aramaksızın, yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır.

Yapılan incelemede; Akhisar Belediyesinin % 2,5 oranında hissedarı olduğu Aksa Manisa Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketindeki ortaklık payının muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür. 15.000.000,00 TL sermayesi bulunan söz konusu doğalgaz dağıtım şirketindeki % 2,5 oranındaki ortaklığın muhasebe kayıtlarında yer almaması neticesinde, kurumun bilançosunda 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 375.000,00 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizin hissedarı olduğu Aksa Manisa Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketindeki ortaklık payının muhasebe kayıtları ile ilgili olarak; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının işleyişini belirten 181'inci maddesinde bu hesabın, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen tutarların ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararların, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alındığından 182 ve 183' üncü maddesi hükümleri ve tavsiyeler doğrultusunda muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve ilgili doğalgaz dağıtım şirketindeki ortaklık payının muhasebe kayıtlarına alındığı ifade edilmiştir. Ancak 2017 yılında yapılan bu işlemin 2016 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır. Bulguda da belirtildiği üzere Aksa Manisa Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketindeki ortaklık payının muhasebe kayıtlarında yer almaması neticesinde, kurumun 2016 yılı bilançosunda 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 375.000,00 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 3: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Takip Edilen Maddi Duran Varlıkların Satışı Gerçekleşmesine Rağmen Kayıtlardan Düşülmemesi

Akhisar Belediyesince 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında takip edilen maddi duran varlıkların satışı gerçekleşmesine rağmen kayıtlardan düşülmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının niteliğini açıklayan 224'üncü maddesinde bu hesabın, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının işleyişini açıklayan 225'inci maddesinde;

“(1) Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıklar kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.

2) Satılan varlıkların satış bedeli ile net değerleri arasında oluşan olumlu fark bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Satılan varlıkların satış bedeli ile net değerleri arasında oluşan olumsuz fark bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

2) Bu hesapta kayıtlı varlıklardan satılmak suretiyle elden çıkarılanların satış bedeli 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, kayıtlı değeri bu hesaba alacak kaydedilir. Ayrıca, satış değeri 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

3) Bu hesapta kayıtlı varlıklardan diğer idare veya kuruluşlara bedelsiz olarak devredilenlerin kayıtlı değeri bu hesaba alacak; birikmiş amortisman tutarları 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına, varsa kalanı 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.”

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; satış suretiyle elden çıkarılan hurda malzemelerin 294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabından ve 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabından da çıkışının yapılması gerekmektedir. Ancak Akhisar Belediyesince 2016 yılında satışı yapılan ve 294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında ve 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabında kayıtlı bulunan toplam 50.587,00 TL tutarındaki hurda malzemeye ilişkin gerekli çıkışların yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu uygulama neticesinde, 294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının kurumun 2016 yılı bilançosunda 50.587,00 TL tutarında fazla yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının işleyişini açıklayan 224'üncü maddesinde bu hesabın çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alındığından, Yönetmelik'in 224 ve 225' inci maddelerinde belirtildiği gibi çeşitli nedenlerle elden çıkarılan hurda malzemelerin 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabından ve 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabından da çıkışları yapılarak muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve Mahalli

İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uyarınca 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında takip edilen maddi duran varlıklardan satışı yapılanların kayıtlardan düşüleceği ifade edilmiştir. Ancak yapılacak bu işlemlerin 2016 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır. Bulguda da belirtildiği üzere 2016 yılında satış suretiyle elden çıkarılan hurda malzemelerin 294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabından ve 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabından çıkışının yapılmaması neticesinde, kurumun 2016 yılı bilançosunda söz konusu hesaplar 50.587,00 TL tutarında fazla yer almaktadır.

BULGU 4: Elektrik Abonelikleri İçin Ödenen Güvence Bedellerinin 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

Akhisar Belediyesi tarafından elektrik abonelikleri için ödenen güvence bedellerinin 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının niteliğini açıklayan 95'inci maddesinde bu hesabın kurumca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Elektrik Piyasasında Güvence Bedellerinin Hesaplanması ve Güncelleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Güvence Bedeli" başlıklı 1'inci maddesine göre güvence bedeli; şirket ile elektrik enerjisi satın almak isteyen gerçek veya tüzel kişi (müşteri) arasında imzalanacak perakende satış sözleşmesi (sözleşme) kapsamında, müşterinin borcunu ödememesi ihtimaline karşılık, borcuna mahsup edilmek üzere, şirketçe müşteriden talep edilen bedeldir. Güvence bedeli, dağıtım şirketlerinin alacaklarını tahsil edememesi durumunda mahsuben tahsil edebileceği bir tutardır. Aboneliğin sona ermesi durumunda iade edilmektedir.

Akhisar Belediyesi tarafından 2016 yılı içerisinde; Gediz Elektrik Perakende Satış Anonim Şirketine çeşitli abonelikler kapsamında 4.578,00 TL tutarında güvence bedeli ödenmiştir. Bu bedelin 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerekirken 630- Giderler hesabına kaydedildiği görülmüştür. Söz konusu işlem dolayısıyla kurumun ileride doğması muhtemel alacaklarının takibinin zorlaşabileceği düşünülmektedir.

Tablo 4: Ödenen Güvence Bedelleri

Ödeme Emri Yevmiye No	Güvence Bedeli (TL)
698	280,56
699	280,56
909	280,56
952	280,56
2542	2.333,52
5602	280,56
5685	280,56
6144	280,56
6464	280,56
Toplam	4.578,00

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz tarafından elektrik abonelikleri için ödenen güvence bedellerinin 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı ile ilgili olarak; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının işleyişini açıklayan 95’inci maddesinde bu hesabın kurumca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin yada diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere kamu idareleri veya kişilere bir yıldan az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Belediyemizce elektrik abonelikleri için ödenen güvence bedelleri yönetmelik hükümleri gereğince muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve elektrik abonelikleri için ödenen güvence bedellerine ilişkin olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere kurumun 2016 yılı bilançosunda 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı 4.578,00 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 5: Gider Tahakkukları Hesaplarının Gerçek Durumu Yansıtması

381- Gider Tahakkukları Hesabı ve 481-Gider Tahakkukları Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 381- Gider Tahakkukları Hesabının niteliğini açıklayan 289'uncu maddesinde bu hesabın, kısa vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak gelecek aylarda ödenebilir duruma gelecek olan borçlar ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 381- Gider Tahakkukları Hesabının işleyişini açıklayan 291'inci maddesine göre; tahakkuk etmiş olmakla birlikte faaliyet dönemi içinde ödenecek olan faiz tutarları 630- Giderler hesabına borç, 381- Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilmeli, faaliyet dönemi içinde yapılan ödemelerde 381- Gider Tahakkukları Hesabına borç kaydı yapılmalıdır. Söz konusu Yönetmelik'in 481- Gider Tahakkukları Hesabının işleyişini açıklayan 340'uncü maddesinde tahakkuk etmiş olmakla birlikte, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan faiz tutarları 630- Giderler hesabına borç, 481- Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilmelidir. Yıllarında 481- Gider Tahakkukları Hesabında kayıtlı olan tahakkuk etmiş faiz tutarlarından izleyen yılda ödenebilir duruma gelecek olanlar 481- Gider Tahakkukları Hesabına borç, 381- Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Akhisar Belediyesi 2016 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde;

- İller Bankası ve Vakıfbank kredilerine ilişkin olarak 2017 yılında ödenecek olan faiz tutarı, ayrıntısı aşağıdaki tabloda görüleceği üzere, 1.383.816,90 TL'dir. Ancak kurumun 2016 yılı bilançosunda 381- Gider Tahakkukları hesabında kayıtlı bulunan tutarın 2.435.347,44 TL olduğu görülmüştür.

Tablo 5: 2017 Yılında Ödenecek Kredi Faiz Tutarları

Kredi No	Bilançoda 381 no.lu Hesapta Kayıtlı Olması Gereken Tutar
204591	11.312,92
229106	21.351,28
234150	60.622,43
238262	504.442,69
241345	644.124,29
244073	37.757,83
VAKIFBANK 1	46.544,46

VAKIFBANK 2	57.661,00
TOPLAM	1.383.816,90

- İller Bankası ve Vakıfbank kredilerine ilişkin olarak 2018 ve daha sonraki yıllarda ödenecek olan faiz tutarı, ayrıntısı aşağıdaki tabloda görüleceği üzere, 1.338.351,79 TL'dir. Ancak kurumun 2016 yılı bilançosunda 481- Gider Tahakkukları hesabında kayıtlı bulunan tutarın 3.455.068,79 TL olduğu görülmüştür.

Tablo 6: 2018 ve Daha Sonraki Yıllarda Ödenecek Kredi Faiz Tutarları

Kredi No	Bilançoda Kayıtlı Olması Gereken Tutar	481 no.lu	Hesapta
204591			-
229106			-
234150			10.846,37
238262			523.983,73
241345			759.493,96
244073			40.884,57
VAKIFBANK 1			-
VAKIFBANK 2			3.143,16
TOPLAM			1.338.351,79

Gider tahakkukları hesaplarının bilançoda olması gereken değerlerle yer almamasından dolayı, kurumun 2016 yılı bilançosunda 381- Gider Tahakkukları Hesabının 1.051.530,54 TL tutarında, 481- Gider Tahakkukları Hesabının ise 2.116.717,00 TL tutarında fazla yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “381-Gider Tahakkukları Hesabı ve 481-Gider Tahakkukları Hesabı ile ilgili olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 381-Gider Tahakkukları Hesabının ve 481-Gider Tahakkukları hesabının işleyişini açıklayan 289, 291,340'ıncı maddelerinde bu hesapların işleyişleri ile ilgili belirtilen açıklamalar ve tavsiyeler doğrultusunda muhasebe kayıt işlemi gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve gider tahakkukları hesaplarına ilişkin olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere kurumun 2016 yılı bilançosunda 381- Gider Tahakkukları Hesabı 1.051.530,54 TL tutarında, 481- Gider Tahakkukları Hesabı ise 2.116.717,00 TL tutarında fazla yer almaktadır.

BULGU 6: İller Bankası Ortaklık Payının Muhasebe Kayıtlarında Olması Gerekinden Fazla Yer Alması

İller Bankasınca 2016 yılında kesilen ortaklık paylarının 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına olması gerekenden fazla kaydedildiği görülmüştür.

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un "Ortaklık ve sermaye yapısı" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"(1) Bankanın ortakları il özel idareleri ve belediyelerdir.

(2) Bankanın sermayesi 9.000.000.000 (dokuz milyar) Türk Lirasıdır. Bu sermaye Bakanlar Kurulu kararı ile beş katına kadar artırılabilir.

(3) Sermaye tavanına ulaşıncaya kadar Bankanın ödenmiş sermayesine aşağıdaki kaynaklar eklenir:

a) 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna göre her ay Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarlar.

..."

Hükmü yer almaktadır. Madde hükmünden de anlaşılacağı üzere; İller Bankası sermaye tavanına ulaşıncaya kadar belediyelerden her ay belirli miktarda kesinti yaparak sermayesine eklemektedir. 2016 yılında İller Bankası tarafından banka sermayesine eklenmek üzere kesilen tutar, ayrıntısı aşağıdaki tabloda görüleceği üzere, 677.565,61 TL'dir.

Tablo 7: 2016 yılı İller Bankası Sermaye Kesintileri

Ay	Sermaye
Ocak	61.160,69
Şubat	53.553,32
Mart	61.194,92
Nisan	59.153,51
Mayıs	47.028,69
Haziran	50.033,26
Temmuz	65.307,25
Ağustos	51.174,37
Eylül	55.684,09
Ekim	70.046,29

Kasım	47.623,14
Aralık	55.606,08
Toplam	677.565,61

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğinin açıklayan 178'inci maddesinde bu hesabın kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Aynı Yönetmelik'in 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına ilişkin işlemleri açıklayan 179'uncu maddesinde;

"(1) Mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Mali kuruluşların gerek nominal sermaye ve gerekse aynı sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değeri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mali kuruluşlara nakdi veya aynı sermaye şeklindeki katılımların bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mali kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir. Sermaye iştiraklerinin enflasyon düzeltmesi işlemine tabi tutulması sonucu ortaya çıkan değer artışları da ilgili mali kuruluşların kayıtlarına uygun olarak bu hesaba kaydedilir. Değerleme artışlarının birbirine uygun şekilde hesaplara yansıtılmasında ilgili mali kuruluşun enflasyon düzeltmesi işlemi sonucu ortaya çıkan yeni değerler esas alınır. Mali kuruluşlarca yapılan enflasyon düzeltmesi işlemlerine ilişkin belgeler kuruma gönderilir. Muhasebe birimi sermaye hareketlerine ilişkin bu belgeleri esas alarak muhasebeleştirme işlemlerini yapar. Enflasyon düzeltmesi ve sermaye hareketlerine ilişkin belgelerin birer nüshası muhasebeleştirme belgesine eklenir.

..."

Denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri beraber değerlendirildiğinde, İller Bankası tarafından sermayesine eklenmek üzere bir kesinti yapıldığında, bu tutarın belediyenin İller Bankasındaki iştirak sermayesini artırması sebebiyle, 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının borcuna aynı tutarda kayıt yapılmalıdır. Akhisar Belediyesinin 2016 yılı yevmiye defteri incelendiğinde, söz konusu iştirak sermayesi tutarları için 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının borcuna toplamda 691.698,49 TL tutarında kayıt

yapıldığı görülmüştür. Ancak İller Bankası verilerine göre 2016 yılında 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının borcuna, ayrıntısı yukarıda gösterilen tabloda görüleceği üzere, 677.565,61 TL tutarında kayıt yapılması gerekirdi. Söz konusu uygulama neticesinde, kurumun 2016 yılı bilançosunda 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 14.132,88 TL (691.698,49- 677.565,61) tutarında fazla yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının işleyişini açıklayan 178' nci maddesinde bu hesabın kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edildiğinden söz konusu yönetmeliğin 178 ve 179'uncu maddeleri gereğince ve tavsiyeler doğrultusunda muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve İller Bankası ortaklık payına ilişkin olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere kurumun 2016 yılı bilançosunda 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 14.132,88 TL tutarında fazla yer almaktadır.

BULGU 7: Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülüklerin İlgili Hesaplarda Tam Olarak İzlenmemesi

Akhisar Belediyesinin çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına olan vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülüklerinin 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438- Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabının niteliğini açıklayan 278'inci maddesinde;

“(1) Bu hesap, kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının izlenmesi için kullanılır.

(2) Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamuya olan ertelenmiş

veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında kayıtlı vergi ve diğer yükümlülüklerden dönem sonunda erteleme veya taksitlendirme süresi bir yılın altına inenler bu hesaba kaydedilir.”

Hükmü yer almaktadır. Aynı Yönetmelik'in 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabının işleyişini açıklayan 279'uncu maddesinde;

“(1) Vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabı hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler bu hesaba alacak, 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı, 361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan ilgili kurumlara yapılan ödemeler bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilir.’

Denilmektedir. Söz konusu Yönetmeliğin 438- Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının işleyişini açıklayan 323'üncü maddesinde;

‘(1) Kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabının alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksitlendirilmiş olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmı bu hesaba alacak, 36-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesap grubunda yer alan ilgili hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına alacak kaydedilir.”

Denilmektedir. Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde yıl sonu bilançosunda;

- Kurumun kamuya olan (kısa vadeli) vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükleri 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabında,

- Kurumun uzun vadeli vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükleri ise 438- Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında,

Yer almalıdır.

İller Bankası verilerine göre 2016 yılı sonu itibarıyla kurumun vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükleri toplamı, ayrıntısı aşağıdaki tabloda görüleceği üzere, 3.288.913,10 TL'dir. Söz konusu tutarın bir yıldan az sürede ödenecek olan kısmının (2017 yılında ödenecek kısım) 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabında, bir yıldan uzun sürede ödenecek olan kısmının (2018 ve sonraki yıllarda ödenecek olan kısım) ise 438- Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında kayıtlı bulunması gerekmektedir. Ancak Akhisar Belediyesi 2016 yılı kesin mizanında 368 no.lu hesabın bakiye vermediği, 438 no.lu hesabın ise 39.032,22 TL bakiye verdiği görülmüştür. Oysaki 368 ve 438 no.lu hesaplar toplamının kurumun kesin mizanında 3.288.913,10 TL tutarında bakiye vermesi gerekirdi. Söz konusu durumlar sebebiyle kurumun 2016 yılı bilançosunda 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ve 438- Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının toplamda 3.249.880,88 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Tablo 8: Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler

Kesinti Türü	Kurum Adı	Bakiye Borç
9965091-Genel Aydınlatma Giderleri	Gediz	743.810,15
9965022-Emekli Sandığı	Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü	0,00
9965090-Genel Aydınlatma Giderleri (03.08.2016 Sonrası)	Gediz	0,00
9965092-Belediye Birlikleri	Türk Dünyası Belediyeler Birliği	11.581,92

9965098-Türkiye Belediyeler Birliği(Yeni)	Türkiye Belediyeler Birliği	115.262,28
9965025-6736 S.K. Sgk (Emekli Sandığı) Yapılandırma	Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü	22.675,95
9965006-Vergi(01/03/2010 Sonrası)	Akhisar Vergi Dairesi	0,00
9965080-Sağlık Kurumları	Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşl.Müd.	0,00
9965025-6736 S.K. Sgk (Emekli Sandığı) Yapılandırma	Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü	441.389,14
9965024-Emekli Sandığı (01/03/2010 Sonrası)	Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü	0,00
9965092-Belediye Birlikleri	Tarihi Kentler B.Birliği	20.103,16
9965007-6736 S.K. Vergi Yapılandırma	Akhisar Vergi Dairesi	5.164,52
9965097-Kalkınma Ajansları Borçları	Zafer Kalkınma Ajansı	884.186,92
Toplam		2.244.174,04
Kesinti Türü	Kurum Adı	Bakiye Borç
996509305-Emekli Sandığı (6552 S.K. Geçici 2. Madde)	Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü	595.093,01
996509304-Ssk (6552 S.K. Geçici 2. Madde)	Manisa Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü	449.646,05
Toplam		1.044.739,06

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce 2017 yılından itibaren çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına olan vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülüklerinin 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Diğer Yükümlülükler Hesabı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının işleyişini açıklayan 278, 279'uncu maddeleri gereği ve tavsiyeler doğrultusunda muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülüklerle ilişkin olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere, kurumun 2016 yılı bilançosunda 368- Vadesi Geçmiş

Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ve 438- Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı toplamda 3.249.880,88 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 8: Yeniden Değerleme İşlemi Yapılması Sonucu 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252- Binalar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252- Binalar Hesabında kayıtlı duran varlıklara yeniden değerlendirme işlemi yapılması nedeniyle söz konusu hesapların gerçek durumu yansıtmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin '25 Maddi duran varlıklar' hesap grubuna ilişkin işlemleri düzenleyen 187'nci maddesinde maddi duran varlıklara yeniden değerlendirme yapılacağına dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Söz konusu maddede maddi duran varlıklara Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usullere göre enflasyon düzeltmesi uygulanacağı ifade edilmiştir. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Enflasyon Düzeltmesi" başlıklı 30'uncu maddesinde ise; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, içinde bulunulan hesap dönemi dâhil son üç hesap döneminde fiyat endeksindeki artışın %100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde %10'dan fazla olması halinde mali tablolarında yer alan parasal olmayan kalemleri enflasyon düzeltmesine tabi tutabilecekleri, ayrıca söz konusu enflasyon düzeltmesi işlemine ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığının belirleyeceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, maddi duran varlıkların değerlerinde ancak enflasyon düzeltmesi işlemi ile değişiklik yapılması mümkün olup, yeniden değerlendirme işlemi yapılarak söz konusu varlıkların değerlerinde artışa gidilmesinin mümkün olmadığı düşünülmektedir. Enflasyon düzeltmesi işlemi yapılabilmesi için ise iki şartın gerçekleşmesi gerekmektedir. Bu şartların ilki içinde bulunulan hesap dönemi dâhil son üç hesap döneminde fiyat endeksindeki artışın %100'den fazla olması ve içinde bulunulan hesap döneminde %10'dan fazla olmasıdır. İkinci şart ise enflasyon düzeltmesine ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığının belirlemesidir. Her iki şart da 2016 yılı sonu itibarıyla gerçekleşmemiştir.

Akhisar Belediyesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; kurumun

bilançosunda 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252- Binalar Hesabında kayıtlı maddi duran varlıklara yeniden değerlendirme işlemi yapıldığı görülmüştür. Söz konusu uygulama sebebiyle kurumun 2016 yılı bilançosunda, ayrıntısı aşağıda yer alan tabloda görüleceği üzere, 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının 854.800,73 TL tutarında, 252- Binalar Hesabının 4.649.305,26 TL tutarında, 500- Net Değer Hesabının ise 5.504.105,99 TL tutarında fazla yer aldığı düşünülmektedir.

Tablo 9: Yeniden Değerleme İşlemi

Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	Hesap Kodu	Borç Tutarı	Alacak Tutarı
30.12.2016	8556	251	854.800,73	0,00
30.12.2016	8556	252	4.649.305,26	0,00
30.12.2016	8556	500		5.504.105,99

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252-Binalar Hesabında kayıtlı duran varlıklara yeniden değerlendirme işlemlerinin yapılması ile ilgili olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 maddi duran varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemleri düzenleyen 187'nci maddesinde maddi duran varlıklara yeniden değerlendirme yapılacağına dair bir hüküm bulunmamaktadır. Söz konusu maddede maddi duran varlıklara Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usullere göre enflasyon düzeltilmesi uygulanacağı ifade edildiğinden; Belediyemizce 2017 yılından itibaren söz konusu mevzuat çerçevesinde ve tavsiyeler doğrultusunda muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere yeniden değerlendirme işlemi yapılması dolayısıyla kurumun 2016 yılı bilançosunda 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı 854.800,73 TL tutarında, 252- Binalar Hesabı 4.649.305,26 TL tutarında, 500- Net Değer Hesabı ise 5.504.105,99 TL tutarında fazla yer almaktadır.

BULGU 9: Faaliyet Konusu Olmayan Giderlere İlişkin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılması

Akhisar Belediyesince faaliyet konusu olmayan giderlere ilişkin katma değer vergisinin indirim konusu yapılması sebebiyle 191- İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının gerçeği yansıtmadığı görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun verginin konusunu teşkil eden işlemleri düzenleyen 1/3-g maddesinde genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticarî, sınaî, ziraî ve meslekî nitelikteki teslim ve hizmetlerinin katma değer vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un "Vergi İndirimi" başlıklı 29/1 inci maddesinde, mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanun'da aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler sırasında hesaplanan KDV ile ithalat sırasında ödenen KDV'yi indirebilecekleri hükme bağlanmıştır.

Ancak Kanun'un 30/a maddesine göre, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin indirimi mümkün değildir. Ayrıca yine Kanun'un 33/1 inci maddesinde *"Bu Kanuna göre indirim hakkı tanınan işlemlerle indirim hakkı tanınmayan işlemlerin bir arada yapılması halinde, fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisinin ancak indirim hakkı tanınan işlemlere isabet eden kısmı indirim konusu yapılıır."* denilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Akhisar Belediyesinin vergiye tabi mal teslimi ve hizmet ifaları üzerinden hesapladığı katma değer vergisinden, yalnızca bu mal teslimi ve hizmet ifalarına ilişkin olarak yüklenilen katma değer vergisini indirmesi mümkündür. Ancak Belediyenin ihtiyaçları için satın alınan mal ve hizmetlere ilişkin ödenen katma değer vergisinin, belirtilen satışlar üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden Kanun'un 29, 30/a ve 33 üncü maddeleri uyarınca indirilmesi mümkün değildir. Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191- İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının niteliğini açıklayan 153'üncü maddesinde mahalli idarelerin bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yapabilecekleri, bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisinin indirim konusu yapılamayacağı ve bu tutarların ilgili gider hesabı

veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edileceği belirtilerek, söz konusu durumlarda 191- İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının kullanılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere kurum sadece katma değer vergisi tahsilatı yaptığı faaliyetleri ile ilgili yaptığı harcamalara ilişkin katma değer vergisini indirim konusu yapabilecektir. Ancak Akhisar Belediyesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; faaliyet konusu olmayan giderlere ilişkin katma değer vergisinin de indirim konusu yapıldığı görülmüştür. Söz konusu uygulama sebebiyle kurumun mizanında 191- İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının olması gereken değeriyle yer almadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce 2017 yılından itibaren 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının işleyişi ile ilgili olarak; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi kanununun ilgili maddeleri gereğince Belediyemizce vergiye tabi mal teslimi ve hizmet ifalarına ilişkin olarak yüklenilen katma değer vergisinin indirilmesi mümkün olduğundan bu hüküm çerçevesinde ve tavsiyeler doğrultusunda Belediyemizce sadece katma değer vergisi tahsilatı yaptığı faaliyetleri ile ilgili yaptığı harcamalara ilişkin katma değer vergisi indirim konusu yapılarak muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve faaliyet konusu olmayan giderlere ilişkin katma değer vergisinin 2017 yılından itibaren indirim konusu yapılmayacağı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Manisa Akhisar Belediyesinin 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının Kullanılmaması

Akhisar Belediyesince kredi kartlarıyla tahsilat yapılmasına rağmen 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının niteliğini açıklayan 73'üncü maddesinde bu hesabın, banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilat ve bunlara ilişkin olarak yapılan mahsup ve iade işlemlerinin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının işleyişini açıklayan 74'üncü maddesine göre; banka kredi kartıyla yapılan tahsilatlar bir taraftan bu hesaba borç, 600- Gelirler Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan gelir kaydedilen tutarlar 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilmeli, banka kredi kartıyla yapılan tahsilatlar nedeniyle kurumun banka hesabına aktarılan tutarlar bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına borç kaydedilmelidir.

Akhisar Belediyesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatların 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı yerine 102- Banka Hesabında izlendiği görülmüştür. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda bahsi geçen hükümlerine aykırı bu uygulama neticesinde, kurumun 2016 yılı bilançosunda 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının 614.372,98 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Banka Kredi Kartlarıyla yapılan tahsilatlar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 109 Nolu Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı işleyişini açıklayan 73'üncü maddesinde belirtildiği gibi; Belediyemizce 2017 yılı içerisinde muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatların 2017 yılında 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabında muhasebeleştirileceği ifade edilmiştir. Ancak 2017 yılında yapılacak bu işlemlerin 2016 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır. Bulguda da belirtildiği üzere

2016 yılı içinde banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatların 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabında izlenmemesi neticesinde, kurumun 2016 yılı bilançosunda söz konusu hesap 614.372,98 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 2: Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İçin Yetki Verilen Şirketten Herhangi Bir Bedel Alınmaması

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereğince ambalaj atıklarının belde toplanması için verilen imtiyaz hakkının ihale yapılmadan, rekabet sağlanmadan ve herhangi bir bedel alınmadan verildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinin 1'nci fıkrasının (g) bendinde katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır. Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin "Belediyelerin görev ve yetkileri" başlıklı 8'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendine göre belediyeler ambalaj atıklarını kaynağında ayrı toplamak veya toplattırmakla, bu iş için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmak, işletmek/işlettirmekle ve kurduğu tesislere çevre lisansı/geçici faaliyet belgesi almak/aldırmakla yükümlüdürler. Aynı Yönetmelik'in 'Ambalaj atıklarını ayrı toplama sistemi' başlıklı 24'üncü maddesinde ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasından 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesi kapsamında belediyelerin sorumlu olduğu, belediyelerin ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplama-ayırma faaliyetini kendisi veya sözleşme imzaladığı çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama-ayırma tesisleri ile gerçekleştireceği ifade edilmektedir.

Akhisar Belediyesi ambalaj atıklarının toplanması, taşınması ve ayrıştırılmasına ilişkin olarak Canerler Toplama Ayırma ve Geri Dönüşüm Tesisi ile 24.02.2014 tarihinde üç yıl süreli sözleşme imzalamıştır. Belediyenin söz konusu firmaya verdiği imtiyaz hakkını ihale yapmadan ve karşılığında herhangi bir gelir elde etmeden verdiği görülmüştür. Yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere ambalaj atıklarının toplanması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak belediyelerin temel bir görevi ve imtiyaz hakkıdır. Dolayısıyla söz konusu imtiyaz hakkının devrinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale yoluyla yapılmasının ve karşılığında da gelir elde edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Ambalaj atıklarının toplanması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili imtiyaz hakkının ihale yoluyla 3 yıllığına kiraya verilebilmesi için Belediye Meclisinin 06.02.2016 tarih ve 2017/37 sayılı kararı ile Belediye encümenine yetki verilmiştir. Belediye encümeninin 21.02.2017 tarih ve 2017/135 sayılı kararı ile muammen bedelin tespit edilmesi için komisyon oluşturulmuştur. Komisyon kararına müteakiben ‘Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği’ gereğince 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale yoluyla imtiyaz hakkı devredilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi işine ilişkin olarak 2017 yılında ihaleye çıkılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Belediyeye Ait Taşınmazları Kullanarak Elektronik Haberleşme Hizmeti Sunan Firmalardan Geçiş Hakkı Ücreti Alınmaması

Akhisar Belediyesi belediye ve mücavir alanı içinde kalan ve belediyenin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda bulunan taşınmazları kullanarak elektronik haberleşme hizmeti sunan firmalardan alınması gerekli geçiş hakkı ücretlerinin tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik’te yer verilmiştir. Söz konusu Yönetmelik uyarınca Akhisar Belediyesi, belediye sınırları içinde yer alan elektronik haberleşme altyapısı üzerinden, geçiş hakkı sağlayıcısı sıfatıyla, elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmelerden, anlaşma yapmak suretiyle ve Yönetmelik’te belirlenen ücret sınırını dikkate almak suretiyle geçiş hakkı ücreti almak durumundadır.

Yapılan incelemede elektronik haberleşme altyapısı üzerinden alınması gerekli olan geçiş hakkı ücreti alınması yönünde herhangi bir çalışma yapılmadığı ve 2016 yılında bu hususa ilişkin herhangi bir gelir elde edilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Akhisar Belediyesi belediye ve mücavir alanı içinde kalan

ve belediyenin tasarrufunda yada sorumluluğunda bulunan taşınmazları kullanarak elektronik haberleşme hizmeti sunan firmalardan; 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ‘Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik’ hükümleri uyarınca elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmelerden sözleşme yapmak suretiyle Yönetmelik’te belirlenen ücret sınırını dikkate almak koşuluyla geçiş hakkı ücreti alınarak tavsiyeler doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve belediyeye ait taşınmazları kullanarak elektronik haberleşme hizmeti sunan firmalardan geçiş hakkı ücreti alınmasına ilişkin çalışmaların yapılacağı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Dönem Sonunda 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabından 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına Aktarma Yapılmaması

2017 yılı alacakları için dönem sonunda 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabından 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına aktarma yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının niteliğini açıklayan 92’nci maddesine göre duran varlıklar ana hesap grubundaki gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında (222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında) kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil ve tehir süresi bir yılın altına inen tutarlar bu hesapta izlenmelidir. Söz konusu Yönetmelik’in 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli alacaklar Hesabının işleyişini açıklayan 94’üncü maddesinde duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil süresi bir yılın altına inenlerin bu hesaba borç, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Akhisar Belediyesi 2016 yılı mizanının incelenmesi neticesinde; 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun kapsamında yapılandırılan alacaklar için 2016 yılı sonunda (2017 yılı alacaklarına ilişkin) 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli

Alacaklar Hesabından 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına gerekli aktarmaların yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu uygulama neticesinde, kurumun 2016 yılı bilançosunda 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının 560.489,66 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının işleyişini açıklayan 92’nci maddesine göre duran varlıklar ana hesap grubundaki 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil ve tehir süresi bir yılın altına inen tutarlar bu hesapta izlenecektir. Söz konusu Yönetmelik’in 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının işleyişini açıklayan 94’ncü maddesinde duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil süresi bir yılın altına inenlerin bu hesaba borç, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli alacaklar hesabına kaydedileceği hüküm altına alındığından söz konusu Yönetmelik maddesi gereğince ve tavsiyeler doğrultusunda muhasebe kayıt işlemi gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uyarınca dönem sonlarında 222-Gelirlerden Tehirli ve Tecilli Alacaklar Hesabından 122- Gelirlerden Tehirli ve Tecilli Alacaklar Hesabına gerekli aktarmaların yapılacağı ifade edilmiştir. Ancak yapılacak bu işlemlerin 2016 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır. Bulguda da belirtildiği üzere 2016 yılı sonunda 222- Gelirlerden Tehirli ve Tecilli Alacaklar Hesabından 122- Gelirlerden Tehirli ve Tecilli Alacaklar Hesabına gerekli aktarmaların yapılmaması neticesinde, 122- Gelirlerden Tehirli ve Tecilli Alacaklar Hesabı kurumun 2016 yılı bilançosunda 560.489,66 TL tutarında fazla yer almaktadır.

BULGU 5: Faaliyet Alacaklarına İlişkin Tahakkuk Kayıtlarının Usulüne Uygun Yapılmaması

Faaliyet alacaklarına ilişkin tahakkuk kayıtlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak gerçekleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 87’nci maddesinde ilgili servislerce tahakkuk bordroları

ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe birimine bildirilen gelirlerden alacak tahakkuklarının, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtlarının yapılacağı, gün içindeki gelirlerden alacak tahakkuklarının gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirileceği hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabının işleyişini açıklayan 88'inci maddesine göre gelir tahakkuk tutarları bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, ilgili servislerce tahakkuk bordroları ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe birimine bildirilen gelirlerden alacak tahakkukları günlük olarak düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle kayıtlara alınmalıdır. Gelirlerden alacak tutarlarına ilişkin olarak ilk yapılması gereken işlem 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç, 600- Gelirler Hesabına ise alacak kaydı yapmaktır.

Akhisar Belediyesi yevmiye defterinde 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabının çalışma şekline örnek olarak Kasım ayı işyeri açma izni harçlarına ilişkin yapılan tahakkuk kayıtları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 10: Kasım Ayı İşyeri Açma İzni Harçları

Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	Hesap Adi	Hesap Kodu	Borç Tutarı	Alacak Tutarı
3.11.2016	6730	İşyeri Açma İzni Harcı	120	0,00	20,00
9.11.2016	6801	İşyeri Açma İzni Harcı	120	0,00	13.129,00
11.11.2016	6837	İşyeri Açma İzni Harcı	120	0,00	1.347,00
21.11.2016	7087	İşyeri Açma İzni Harcı	120	0,00	20,00
23.11.2016	7108	İşyeri Açma İzni Harcı	120	0,00	15,00
24.11.2016	7132	İşyeri Açma İzni Harcı	120	0,00	1.309,00
30.11.2016	7359	İşyeri Açma İzni Harcı	120	15.840,00	0,00
30.11.2016	7359	İşyeri Açma İzni Harcı	600	0,00	15.840,00

Yukarıda yer alan tablodan da anlaşılacağı üzere, gelirlerden alacaklara ilişkin tahakkuk kayıtlarının günlük yapılması gerekli iken aylık olarak yapıldığı, 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına ise Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak öncelikle alacak kaydı yapıldığı, daha sonra ise aylık tahakkukta borç kaydı yapıldığı görülmüştür. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun olarak tahakkuk kayıtlarının yapılmasının mali tabloların doğru ve güvenilir veri sunmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Faaliyet alacaklarına ilişkin tahakkuk kayıtları, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 87’nci maddesinde ilgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe birimine bildirilen gelirlerden alacaklar tahakkuklarının düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtlarının yapılacağı gün içindeki gelirlerden alacak tahakkuklarının gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirileceği hüküm altına alınmıştır. Bu hüküm gereği ilgili yönetmelik maddesi gereğince 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabının işleyişini açıklayan 88’inci maddesine göre gelir tahakkukları bu hesaba borç, 600- Gelirler Hesabına alacak kaydı yapılmak üzere günlük olarak muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve faaliyet alacaklarına ilişkin tahakkuk kayıtlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yapılacağı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Antivirüs Programı Alımı ile Mevcut Güvenlik Duvarının ve Log Kayıt Sisteminin Yenilenmesi İçin Yapılan Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi

Akhisar Belediyesince antivirüs programına ile mevcut güvenlik duvarının ve log kayıt sisteminin yenilenmesine ilişkin harcamaların 260- Haklar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 260- Haklar Hesabının niteliğini açıklayan 210’uncu maddesinde bu hesabın bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik’in 260- Haklar Hesabının işleyişini açıklayan 211’inci maddesine göre; bütçeye gider kaydıyla edinilen haklar bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaba, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Akhisar Belediyesi 2016 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; antivirüs programı alımı ve güvenlik duvarının ve log kayıt sisteminin yenilenmesine ilişkin olarak

yapılan harcamaların 260- Haklar Hesabı yerine 630- Giderler Hesabına kaydedildiği görülmüştür. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda bahsi geçen hükümlerine aykırı bu uygulama neticesinde, 260- Haklar Hesabının kurumun 2016 yılı bilançosunda, ayrıntısı aşağıda yer alan tabloda görüleceği üzere, 77.331,06 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir. Ayrıca, Amortisman ve Tükenme Paylarına İlişkin olarak çıkarılan 47 sıra no.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesine göre tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla söz konusu bedelin 260- Haklar Hesabında izlenmemesi neticesinde, 268- Birikmiş Amortismanlar Hesabının da kurumun 2016 yılı bilançosunda aynı tutarda eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Tablo 11: 260- Haklar Hesabında Kayıtlı Olması Gereken Tutarlar

Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	Açıklama	Tutar
11.3.2016	1083	Antivirüs Programı Alımı	991,20
5.5.2016	2436	Antivirüs Programı Alımı	1.049,96
16.6.2016	3597	Antivirüs Programı Alımı	1.150,50
31.10.2016	6664	Güvenlik Duvarının Yenilenmesi	58.592,90
15.11.2016	6955	Antivirüs Programı Alımı	973,50
16.11.2016	7032	Log Kayıt Sisteminin Yenilenmesi	14.573,00
Toplam			77.331,06

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce 2017 yılından itibaren; antivirüs programı ile mevcut güvenlik duvarının log kayıt sisteminin yenilenmesine ilişkin gerçekleştirilen harcamalar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260-Haklar Hesabının niteliğini açıklayan 210'uncu maddesinde belirtildiği gibi, bu konuyla ilgili harcamalar 260-Haklar Hesabına borç, kesintiler ile ilgili hesaba ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç,835- Gider yansıtma Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle muhasebe kayıt işlemi gerçekleştirilerek bu konuyla ilgili tavsiyeler doğrultusunda işlem yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve maddi olmayan duran varlıklar için yapılan harcamaların 2017 yılından itibaren 260- Haklar Hesabında izleneceği ifade edilmiştir. Ancak 2017 yılında yapılacak bu işlemlerin 2016 yılı

mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır. Bulguda da belirtildiği üzere 2016 yılı içinde yapılan maddi olmayan duran varlıklara ilişkin harcamaların 260- Haklar Hesabında izlenmemesi neticesinde, kurumun 2016 yılı bilançosunda söz konusu hesap 77.331,06 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 7: Gecekondu Fonunda Toplanan Paraların Amacı Dışında Kullanılması

775 sayılı Gecekondu Kanunu'ndaki hizmetlerin yürütülebilmesi için muhtelif kaynaklardan elde edilen gelirlerle oluşturulan Gecekondu Fonundaki paraların amacı dışında kullanıldığı görülmüştür.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun "Fonların teşkili ve kullanılması" başlıklı 12'nci maddesinde belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edileceği belirtilmiştir. Yine aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde ise bu fonda toplanan paraların belediyelerce nasıl kullanılacağı sarih şekilde açıklanmıştır.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 5'inci maddesine göre, belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılacağı hüküm altına alınmıştır.

Akhisar Belediyesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde;

- 16.05.2014 tarihli ve 2323 yevmiye no.lu muhasebe işlem fişi ile 85.847,25 TL tutarında,
- 30.01.2015 tarihli ve 477 yevmiye no.lu muhasebe işlem fişi ile 11.242,96 TL tutarında,
- 13.11.2015 tarihli ve 6638 yevmiye no.lu muhasebe işlem fişi ile 5.205,87 TL tutarında,
- 30.09.2016 tarihli ve 5963 yevmiye no.lu muhasebe işlem fişi 50.000,00 TL tutarında,

Gecekondu Fonu banka özel hesabından Belediyenin banka ana hesaplarına aktarmaların yapıldığı görülmüştür. Bu fonda toplanan paraların hangi amaçlarla kullanılacağı

Kanun'un ilgili maddesinde açıkça ifade edildiğinden, özel hesaptan ana hesaplara yapılan bu aktarımların amaç dışı kullanımlara sebep olduğu ve Gecekondu Fonu banka özel hesabının kurumun 2016 yılı kesin mizanında 152.296,08 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 'Fonların Teşkili ve Kullanılması' başlıklı 12' nci maddesinde belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edileceği belirtilmiştir. Yine aynı Kanun'un 13' üncü maddesinde ise bu fonda toplanan paraların nasıl kullanılacağı açıkça belirtildiğinden; Belediyemizce 2017 yılından itibaren söz konusu kanun gereği ve tavsiyeler doğrultusunda muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecek olup; söz konusu fon hesabında bulunan paralar amacı dışında kullanılmayacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine uygun olarak Gecekondu Fonundaki paraların amacı dışında kullanılmayacağı ifade edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere, Gecekondu Fonunda toplanan paraların amacı dışında kullanılması sebebiyle kurumun 2016 yılı detaylı kesin mizanında Gecekondu Fonu banka özel hesabı 152.296,08 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 8: Kıdem Tazminatı Ödemelerinde 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının Kullanılmaması

Akhisar Belediyesinde görev yapan işçilere yapılan kıdem tazminatı ödemelerinde 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının niteliğini açıklayan 281'inci maddesinde bu hesabın, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının işleyişini açıklayan 282'inci maddesine göre işçilere ödenen tazminatlar bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; kıdem tazminatı ödemelerinde 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç kaydı yapılması gerekmektedir.

Ancak Akhisar Belediyesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde, 2016 yılında ödemesi yapılan toplam 306.102,60 TL tutarındaki kıdem tazminatı ödemesinde 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılmadığı görülmüştür. Söz konusu uygulama neticesinde kurumun 2016 yılı mizanında; söz konusu hesabın, ayrıntısı aşağıda yer alan tabloda görüleceği üzere, toplam 306.102,60 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Tablo 12: Kıdem Tazminatı Ödemeleri

Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	Ödenen Kıdem Tazminatı Tutarı
1.4.2016	1626	8.558,21
15.4.2016	1921	8.953,22
19.4.2016	2100	10.026,39
19.4.2016	2101	8.585,36
2.5.2016	2392	7.000,00
13.5.2016	2571	12.101,58
16.5.2016	2615	5.000,00
17.5.2016	2732	8.825,23
17.5.2016	2747	3.000,00
18.5.2016	2814	7.500,00
18.5.2016	2815	8.000,00
2.6.2016	3292	6.000,00
15.6.2016	3543	32.500,00
15.6.2016	3553	8.000,00
15.6.2016	3554	8.000,00
15.6.2016	3555	7.000,00
17.6.2016	3687	8.000,00
17.6.2016	3688	7.500,00
1.7.2016	4232	6.000,00
19.7.2016	4493	8.000,00
19.7.2016	4494	7.000,00
16.8.2016	5305	8.000,00
16.8.2016	5306	6.000,00
29.8.2016	5494	32.919,67
29.8.2016	5495	28.598,08
31.8.2016	5512	6.428,88
9.11.2016	6806	12.375,91
15.11.2016	6908	8.314,61
16.12.2016	7944	7.324,51

21.12.2016	8028	10.590,95
Toplam		306.102,60

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce 2017 yılından itibaren; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının işleyişini açıklayan 281'nci maddesinde belirtildiği şekilde belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı yönetmelik'in 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının işleyişini açıklayan 282'nci maddesine göre işçilere ödenen tazminatlar bu hesaba borç ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak kaydedilmektedir. Belirtilen yönetmelik hükümlerine göre ve tavsiyeler doğrultusunda muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve kıdem tazminatı ödemelerine ilişkin olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere kurumun 2016 yılı mizanında 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı 306.102,60 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 9: Kiraya Verilen Taşınmazlara İlişkin Nazım Hesap Kayıtlarının Bulunmaması

Kiraya verilen taşınmazlar için gerekli nazım hesap kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı” başlıklı 475'inci maddesinde bu hesabın, kurumun bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının işleyişini açıklayan 476'nci maddesine göre; kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmeli, kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler ise kayıtlı değerleri üzerinden 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilmelidir.

İncelemeler neticesinde Akhisar Belediyesine ait muhtelif 607 adet taşınmazın kiraya

verildiği görülmüştür. Ancak, kiraya verilen taşınmazlara ilişkin herhangi bir nazım hesap kaydının yapılmadığı tespit edilmiştir. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda bahsi geçen hükümlerine aykırı bu uygulamadan dolayı Belediye mali tablolarının sağlıklı veri üretmediği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce 2017 yılından itibaren; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı başlıklı 475'inci maddesinde bu hesabın, kurumun bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı yönetmelik'in 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının işleyişini açıklayan 476'ncı maddesine göre; kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına kaydedilerek, kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler ise kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilerek tavsiyeler doğrultusunda muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve kiraya verilen taşınmazların nazım hesap kayıtlarına ilişkin olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Kurumun Mülkiyetinde İki Yıldan Fazla Süredir Bulunan Arsaların Satışında Katma Değer Vergisi Alınması

Akhisar Belediyesi mülkiyetinde iki yıldan fazla süredir bulunan arsaların satış işlemlerinde katma değer vergisi tahsil edildiği görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun “Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar” başlıklı 17'nci maddesinin “Diğer İstisnalar” başlıklı 4'üncü fıkrasının (p) ve (r) bentleri 18.1.2017 tarihli ve 6770 sayılı Kanun'un 8'inci maddesiyle değişmiştir. Bahsi geçen değişiklik ile 27.01.2017 tarihinden sonra belediyelerin mülkiyetindeki taşınmazların satışında (belediyelerin bünyelerinde oluşan iktisadi işletmelerin taşınmaz satışları hariç) katma değer vergisi tahsil edilmemesi gerekmektedir. Ancak, 27.01.2017 tarihinden önce, belediyelerin mülkiyetinde en az iki tam yıl süreyle bulunan taşınmazların satışı suretiyle

gerçekleşen devir ve teslimler katma değer vergisinden istisnadır.

Akhisar Belediyesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; kurumun mülkiyetinde iki yıldan uzun süredir taşınmazların satışlarında katma değer vergisi tahsil edildiği görülmüştür. Hâlbuki yukarıda bahsi geçen istisna hükmü uyarınca kurumun mülkiyetinde iki yıldan fazla bir süredir bulunan taşınmazların satış işlemlerinde katma değer vergisi alınmaması gerekirdi.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun yukarıda bahsedilen istisna hükmüne aykırı bu işlemler neticesinde, kurumun mizanında 391- Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının, ayrıntısı aşağıdaki tabloda görüleceği üzere, 167.401,80 TL tutarında fazla yer aldığı düşünülmektedir.

Tablo 13: Katma Değer Vergisi Tahsil Edilen Arsa Satışları

Mahalle	Ada	Parsel	Tahsil Edilen Katma Değer Vergisi Tutarı (TL)
Selendi	0	2016	14.400,00
Cumhuriyet	632	67	11.700,00
Cumhuriyet	632	67	11.700,00
Gökçeahmet	110	6	3.798,00
Gökçeahmet	0	2140	22.518,00
Kızlaralanı	114	12	2.151,00
Selendi	112	2	10.917,00
Gökçeahmet	0	2067	1.197,00
Selendi	0	2727	5.049,00
Selendi	0	2727	5.049,00
Hacıışhak	938	8	7.236,00
Seyitahmet	2278	4	10.305,00
Seyitahmet	2275	2	9.990,00
Kayalıoğlu	114	7	5.400,00
Dağdere	0	4177	2.718,00
Selendi	112	4	12.618,00
Kızlaralanı	102	4	2.341,80
Kızlaralanı	102	3	2.484,00
Selendi	0	2728	4.959,00
Selendi	0	2728	4.959,00
Medar	131	1	6.003,00

Hacıışhak	574	10	9.909,00
Toplam			167.401,80

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz mülkiyetinde iki yıldan uzun süredir bulunan taşınmazların satışından 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’nun ‘Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar’ başlıklı 17’nci maddesinin ‘Diğer İstisnalar’ başlıklı 4’ncü fıkrasının (p) ve (r) bentleri 18/01/2017 tarihli ve 6770 sayılı Kanun’un 8’nci maddesiyle değiştiğinden, bahsi geçen değişiklik ile 27.01.2017 tarihinden sonra belediyelerin mülkiyetindeki taşınmazların satışında (belediyelerin bünyelerinde oluşan iktisadi işletmelerin taşınmaz satışları hariç) katma değer vergisi tahsil edilmemesi gerektiğinden 2017 yılından itibaren Belediyemiz mülkiyetinde iki yıldan uzun süredir bulunan taşınmazların satışından katma değer vergisi tahsilatı yapılmamaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve arsa satışlarında katma değer vergisinin tahsiline ilişkin olarak 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere, kurumun 2016 yılı mizanında 391- Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı 167.401,80 TL tutarında fazla yer almaktadır.

BULGU 11: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında İzlenmemesi

Akhisar Belediyesince kiraya verilmiş olan taşınmazlara ilişkin peşin kira bedellerinin 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının niteliğini açıklayan 286’ncı maddesinde bu hesabın içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik’in 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ilişkin işlemleri açıklayan 287’nci maddesine göre; gelecek aylara ait olarak peşin tahsil edilen gelirler, ilgili oldukları ay sonlarında tahakkuk ettirmek üzere bu hesapta izlenmelidir. Söz konusu Yönetmelik’in 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının işleyişini açıklayan 288’inci maddesinde; peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600-Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının bu

hesaba, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının ise 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği, 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan yılı takip eden yılda tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin dönem sonunda bu hesaba alacak, 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Akhisar Belediyesi 2016 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde peşin tahsil edilen kira bedellerinin; ay/yıl ayırımına dikkat edilmeden tahakkuk ettirildiği, 2016 yılına ilişkin kısmının 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında, 2017 yılına ilişkin kısmının ise 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında izlenmediği, dönem sonunda 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabından 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına aktarılmadığı görülmüştür. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda bahsi geçen hükümlerine aykırı bu işlemler neticesinde kurumun 2016 yılı bilançosunda, ayrıntısı aşağıdaki tabloda görüleceği üzere, 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının (dönem sonunda 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabından 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına aktarılması gerekli 2017 yılına ait peşin tahsil edilen kira bedeli) 177.570,16 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Tablo 14: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirleri

Kiraya Verilen Taşınmazın Adresi	2016 Yılına İlişkin Tahsilat Tutarı (TL)	Bilançoda Olması Gerekli 380 No.lu Hesap Bakiyesi (2017 yılına ilişkin tahsilat) (TL)
Sakarkaya Zeytinli Tarla	31.500,00	10.500
Çoruk Zeytinli Tarla	4.583,35	6.416,65
Harmandalı Tarla	4.166,66	5.833,34
Kulaksızlar Zeytinli Tarla	8.375,00	11.725,00
Topluca Zeytinli Tarla	9.375,00	13.125,00
Yatağan Zeytinli Tarla	7.712,50	10.797,50
Yatağan Zeytinli Tarla	7.504	10.506,00
Yatağan Zeytinli Tarla	42.500,00	59.500,00
Şehitler Zeytinli Tarla	2.500,00	12.500,00
Ballica Zeytinli Tarla	5.000,00	25.000,00
Ballica Zeytinli Tarla	2.333,33	11.666,67
Toplam	125.549,84	177.570,16

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce kiraya verilmiş olan taşınmazlara ilişkin

peşin kira bedellerinin 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının işleyişi ile ilgili olarak; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının işleyişini açıklayan 286'ncı maddesinde bu hesabın içinde bulunan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alındığından, aynı Yönetmelik'in 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ilişkin işlemleri açıklayan 287'nci maddesine göre; gelecek aylara ait olarak peşin tahsil edilen gelirler, ilgili oldukları ay sonlarında tahakkuk ettirilmek üzere bu hesapta izleneceğinden, Yönetmeliğin 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının işleyişini açıklayan 288'nci maddesinde; peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600- Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının bu hesaba, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının ise 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına Alacak kaydedilerek, 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan yılı takip eden yılda tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin dönem sonunda bu hesaba alacak, 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kaydedilmesi gerektiğinden söz konusu yönetmelik maddeleri ve tavsiyeler doğrultusunda muhasebe kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve peşin tahsil edilen kira gelirlerine ilişkin olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere, kurumun 2016 yılı bilançosunda 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı 177.570,16 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 12: Su Abonelerine Ait Depozitoların Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresine Devredilmemesi

Akhisar Belediyesi tarafından 30.03.2014 tarihinden önce tahsil edilen su abonelerine ait depozitoların Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresine devredilmediği görülmüştür.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1'inci maddesiyle Manisa ilinde sınırları il mülki sınırları olmak üzere büyükşehir belediyesi kurulmuş ve Manisa il belediyesi büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür. Aynı Kanun'un Geçici 1'inci maddesinin 8'inci fıkrasında bu Kanun'la büyükşehir ilçe belediyesi olan

belediyelerce yürütülen su, kanalizasyon, katı atık depolama ve bertaraf, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere personel, her türlü taşınır ve taşınmaz malların ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçların, komisyonca (Geçici 1'inci maddenin 1'inci fıkrasında bahsedilen devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonu) ilgisine göre büyükşehir belediyesi ile ilgili bağılı kuruluş arasında paylaşırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; Akhisar Belediyesinin su abonelerine ait depozitoları 6360 sayılı Kanun uyarınca Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresine devretmesi gerekmektedir. Ancak, 2016 yılı sonu itibarıyla söz konusu devir işlemlerine ilişkin olarak alınmış herhangi bir devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonu kararının alınmadığı ve su depozitolarının Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresine devredilmediği görülmüştür. Söz konusu depozitolarla ilişkin 330- Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında kayıtlı bulunan tutar 1.248.782,00 TL'dir. Bu bedelin 6360 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte Akhisar Belediyesi açısından bir depozito ve teminat olma özelliği kalmamıştır. Söz konusu bedelin, Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresine olan bir borç olmasından dolayı, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 234'üncü maddesi gereğince 303- Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabında kayıtlı olmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Bu sebeple, kurumun 2016 yılı bilançosunda 303- Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabının 1.248.782,00 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce 30.03.2014 tarihinden önce tahsil edilen su abonelerine ait su depozitoları Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresince talep edilmesi durumunda ilgili idareye devredilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından 30.03.2014 tarihinden önce tahsil edilen su abonelerine ait depozitoların talep edilmesi durumunda ilgili idareye devredileceği ifade edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere söz konusu depozitolar 6360 sayılı Kanun hükümleri gereğince Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresi açısından emanet, Akhisar Belediyesi açısından ise Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresine olan mali borç hükmündedir. Bu anlamda, 6360 sayılı Kanunda öngörülen devir işleminin Akhisar Belediyesi ve Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresi arasında yapılması gerekmektedir.

BULGU 13: Yevmiye Sisteminin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği Hükümlerine Aykırı Olması

Yevmiye defterinde bazı yevmiye numaralarının alt koda sahip olduğu görülmüştür

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinde;

"(1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır.

...

(3) Bütçeden nakden veya mahsuben yapılan harcamalar "Ödeme Emri Belgesi" (Örnek-32), diğer işlemler ise "Muhasebe İşlem Fişi" (Örnek-33) ile muhasebeleştirilir. Bu belgelerin elektronik ortamda farklı şekil ve içerikte düzenlenmesine ilişkin hususları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır.

(5) Mali yılın başında bir önceki hesap döneminden devreden hesaplar için açılış bilançosu düzenlenir. Açılış bilançosuna dayanılarak, açılış yevmiyesinin kayıtlarını sağlamak üzere bilançodaki tutarlar düzenlenecek (1) yevmiye numaralı "muhasebe işlem fişiyle" ilgili hesaplara borç ve alacak kaydedilir. Açılış kaydına ilişkin muhasebe işlem fişine, açılış bilançosunun bir nüshası eklenir. Açılış kaydına esas tutarlar, ilgili hesap için açılacak büyük defter ve yardımcı defterlere aktarıldıktan sonra işlemlerin kaydına başlanır."

Hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, Ödeme Emri Belgesine veya Muhasebe İşlem Fişine bağlanan her bir işlem için tek bir yevmiye numarası verilmesi gerekmektedir. Ancak; Akhisar Belediyesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda yer alan hükümlerine aykırı

olarak bazı yevmiye numaralarının alt koda sahip olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce 2017 yılından itibaren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ‘Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları’ başlıklı 43’üncü maddesi gereğince muhasebe yevmiye kayıtları alt kodla numaralandırılmaması konusunda özen gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve 2017 yılından itibaren yevmiye sistemine ilişkin olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine dikkat edileceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 14: Bazı Taşınmazların Encümen Kararıyla Ecrimisil Yoluyla Kiralanması

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu 1’inci maddesinde; “*Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.*”denilmiş olup, kiralama işleminin ise belediye encümeninin görev ve yetkileri arasında olduğu hususu 5393 sayılı Belediye Kanunu 34’üncü maddesinde;

“...
g) *Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.*” şeklinde yer almıştır.

Aynı Kanun’un ecrimisil ve tahliyeyi düzenleyen 75’inci maddesi ise;

“*Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz(1) malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şağilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şağilin kusuru aranmaz.*

...
Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen

taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir” denilmiştir.

Yukarıdaki yasa hükümleri birlikte değerlendirildiğinde;

Ecrimisil kiralama değildir. Fuzuli işgal nedeniyle, geçmişe dönük işgal tazminatı, bir malın sahibinin ya da idarenin izni dışında kullanılmasına verilen isimdir.

Bir başka ifadeyle hazine taşınmazının ya da bir malın sahibinin idarenin izni ve malın sahibinin rızası dışında gerçek veya tüzel kişilerce bu malı kullanmakla bir zarara uğrayıp uğramayacağı söz konusu olmaksızın, bu maldan işgal tasarruf veya her ne şekilde olursa olsun yararlanması sebebiyle, idarenin bir zarara uğrayıp uğramadığına veya işgalcinin kusurlu olup olmadığına bakılmaksızın, taşınmazın işgalden önceki haliyle elde edilebilecek muhtemel gelir esas alınarak işgalci tarafından ödenen ve idarece talep edilen, belediye tarafından tahsil edilen tazminattır, diye tanımlayabiliriz.

Ecrimisilin ödenmesi durumunda da tahliye engellenmez. 2886 sayılı Kanun’un 75’inci maddesine göre, mülki amirlikten talep edilebilir.

Akhisar Belediyesi taşınmaz kiralamaları incelemesi sonucunda; aşağıda ki tabloda yer alan 20 adet taşınmazın, kiralama ihale süreleri bitiminde yeniden ihaleye çıkmak yerine, “Ecrimisil Takdir Komisyonu Raporu” ile ecrimisil takdir edilerek tazminat alındığı belirlenmiştir.

Sonuç olarak kira, devlet mallarının bir idare şeklidir. Ecrimisil ise işgalden dolayı, geçmişe dönük tazminattır. Gerek ilk kez kiralanan, gerekse daha önce kira ihalesi yapılan taşınmazlarda ihale süresi bittiğinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu 45’inci maddesi uyarınca açık teklif usulüyle ihale yoluyla kiralamalarının gerçekleşmesi uygun olacaktır.

Tablo 15: Ecrimisil Alınan Taşınmazlar

SIRA NO	SİCİL NO	BULUNDUĞU MAHALLE	ENCÜMEN TARİHİ VE SAYISI	ECRİMİSİLİN BULUNDUĞU ADRES	2016 ECRİMİSİL (TL)	Açıklama
1	12827	AKHİSAR	09.02.1984 243	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:1	480,00	Aylık
2	48206	AKHİSAR	26.08.1986 2124	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:2	144,00	Aylık
3	48206	AKHİSAR	23.01.1968 186	ESKİ PEYNİR PAZARI NO:10	182,00	Aylık
4	48206	AKHİSAR	04.11.1997 1963	ESKİ PEYNİR PAZARI NO:11	480,00	Aylık
5	48206	AKHİSAR	23.01.1986 186	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:9	144,00	Aylık

6	9582	AKHİSAR	12.02.1985 331	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:3	480,00	Aylık
7	9582	AKHİSAR	22.07.1986 1860	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:7	144,00	Aylık
8	9582	AKHİSAR	22.07.1986 1857	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:8	144,00	Aylık
9	58141	AKHİSAR	07.12.1999 1835	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:4	660,00	Aylık
10	58141	AKHİSAR	07.12.1999 1836	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:17	144,00	Aylık
11	50504	AKHİSAR	08.01.1985 59	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:12	144,00	Aylık
12	53873	AKHİSAR	24.12.2002 1263	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:13	312,00	Aylık
13	89018	AKHİSAR	24.06.2008 1156	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:15	192,00	Aylık
14	89018	AKHİSAR	24.06.2008 1155	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:16	192,00	Aylık
15	15372	AKHİSAR	21.01.1997 102	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:18	180,00	Aylık
16	15372	AKHİSAR	17.03.1987 640	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:19	144,00	Aylık
17	15372	AKHİSAR	27.02.1984 334	ESKİ PEYNİR PAZ. NO:20	228,00	Aylık
18	111183/3173	KAYALIOĞLU	01.11.2016 1290	TAŞ OCAĞI	2.250,00	Aylık
19	163116/3173	KAYALIOĞLU	01.11.2016 1290	TAŞ OCAĞI	2.250,00	Aylık
20	125522/3551	KAYALIOĞLU	29.11.2016 1395	TAŞ OCAĞI	2.114,00	Aylık

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce gerek ilk kez kiralanan, gerekse daha önce kira ihalesi yapılan taşınmazlarda ihale süresi bittiğinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 45’inci maddesi uyarınca açık teklif usulüyle ihale yoluyla kiralamaları gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve ihale süresi bittiğinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 45’inci maddesi uyarınca ihale yoluyla kiralama yapılacağı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 15: Kadrolu İşçilerin Ücret Ödemelerinde;

A) Gelir Vergisi Matrahının Eksik Belirlenmesi

Akhisar Belediyesi tarafından istihdam edilen kadrolu işçilere eş için ödenen aile yardımının gelir vergisi matrahından istisna edildiği görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 202'inci maddesinde evli bulunan devlet memurlarına eş ve çocukları için hangi miktarda aile yardımı ödeneceği hususu belirlenmiştir. Aynı Kanun'un "Aile yardımı ödeneğinin ödeme usulü" başlıklı 203'üncü maddesine göre de aile yardımı ödeneklerinin hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Ancak bu vergiden istisna hükmü aylıklarını 657 sayılı Kanun'a göre alanları kapsamaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 25'inci maddesinde hangi tazminat ve yardımların Gelir Vergisinden müstesna olduğu sayılmıştır. Mezkur maddenin dördüncü bendinde hizmet erbabına ödenen çocuk zamlarının Gelir Vergisinden istisna tutulacağı ancak bu zamların Devletçe verilen miktarını aştığı takdirde, fazlasının vergiye tabi tutulacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla 193 sayılı Kanun'da çocuk zamlarının gelir vergisi matrahından istisna tutulacağı belirtilmesine rağmen eş için ödenen aile yardımının istisna tutulacağına dair herhangi bir düzenleme yer almamaktadır.

Akhisar Belediyesi ile Türkiye Belediyeler ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesinin 35'inci maddesinde evli işçilere devlet memurlarına yapılan esas ve usule göre ve aynı miktarda aile yardımı ödeneceği belirtilmektedir. Ancak toplu iş sözleşmesindeki bu hüküm gereği eş için ödenen aile yardımının Gelir Vergisinden istisna tutulması yukarıda bahsedilen mevzuat gereğince mümkün görünmemektedir. Zira Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 73'üncü maddesinde, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin kanunla konulacağı, değiştirileceği veya kaldırılacağı; söz konusu mali yükümlülüklerin muaflık, istisna ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisinin Bakanlar Kuruluna verilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Sonuç olarak işçilere eş için ödenen aile yardımının gelir vergisi matrahına dahil edilmesi gerekmektedir. İşçilere devlet memurlarına verilen miktarda aile yardımı ödeyebilmek için ise bu tutarın brütten nete doğru hesaplanarak matraha dahil edilmesinin

uygun olacağı düşünülmektedir.

B) Sigorta Primine Esas Kazançlar Matrahının Eksik Belirlenmesi

Belediyenin kadrolu işçilerine ödenen aile yardımının tamamı ile iki çocuktan fazla çocuk için ödenen çocuk yardımlarının sigorta primine esas kazançlar matrahından istisna tutulduğu görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 80'inci maddesinde prime esas kazançların nasıl belirleneceği düzenlenmiştir. Bu maddeye göre 5510 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ödenen, Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları prime esas kazançta tabi tutulmayacağı ifade edilmektedir.

İşveren Uygulama Tebliği'nin 7- Prime Esas Kazancın Tespitine İlişkin Usul Ve Esaslar bölümünde işveren yükümlülüklerine ilişkin uygulama esasları düzenlenmiştir. Aynı Tebliğ'in 7.7.2- Çocuk Zammı (Yardımı) bölümünde sigortalının, sigortalı veya isteğe bağlı sigortalı sayılmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olan çocuklarından 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim veya 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitimi Kanunu'nda belirtilen aday çırak, çırak ya da işletmelerde meslekî eğitim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın Kanuna göre malûl olduğu tespit edilen evli olmayan çocuklarından en fazla iki çocuk (iki çocuk dahil) için çocuk zammı adı altında yapılan ödemelerin, çocuk başına 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %2'si oranındaki tutarın aylık prime esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmayacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Tebliğ'in 7.7.3- Aile Zammı (Yardımları) bölümünde ise sigortalılara, aile zammı adı altında yapılacak ödemelerin, sigortalının eşinin Kanuna tabi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmaması ve Kurumdan gelir veyahut aylık almaması durumunda, 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %10'u oranındaki tutarın aylık prime esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmayacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak yukarıdaki mevzuat hükümleri gereğince, işçilere ödenen aile yardımlarının 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %10'u oranındaki tutarı geçen kısmı ile iki çocuktan (iki çocuk dahil) fazla çocuk için ödenen yardımların

sigorta primine esas kazançlar matrahına dahil edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “A) Gelir Vergisi Matrahının Eksik Belirlenmesi

Belediyemiz işçi personeline eş için ödenen aile yardımının gelir vergisi matrahına dahil edilecek olup; İşçilere devlet memurlarına verilen miktarda aile yardımı ödenebilmesi için bu tutarın işçi bordrolarının hesaplanmasında brütten nete doğru hesaplanarak matraha dahil edilmesi tavsiyesine uygun olarak hesaplanacaktır.

B) Sigorta Primine Esas Kazançlar Matrahının Eksik Belirlenmesi

Bulgu maddesinde belirtilen mevzuat hükümleri gereğince; işçilere ödenen aile yardımlarının 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %10’u oranındaki tutarı geçen kısmı ile iki çocuktan (iki çocuk dahil) fazla çocuk için ödenen yardımların sigorta primine esas kazançlar matrahına dahil edilmesi tavsiyesine uygun olarak hesaplanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve kadrolu işçilerin ücret ödemelerinde gerek gelir vergisi matrahına gerekse sigorta primine esas kazanç matrahına ilişkin bulguda belirtilen hususlara dikkat edileceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 16: Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Uyarınca Belediye Taşınmazlarının Kayıt İşlemlerinin Yapılmaması

Akhisar Belediyesinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik ekinde yer alan formlara kayıt edilmediği ve icmal cetvellerinin düzenlenmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in 5’inci maddesinde kayıt ve kontrol işlemleri tanımlanmıştır. Buna göre kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Yine aynı maddede taşınmazların hangi bedel üzerinden kayıtlara alınacağı ve taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemlerinin kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik’in geçici 1’inci maddesinde ise 5’inci maddeye göre yapılması

gereken işlemlerin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması ifade edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'inci maddesinde taşınmazların nitelikleri ve mevcut kullanım şekilleri dikkate alınarak Yönetmelik ekinde yer alan ilgili formlara kaydedilmesi gerektiğinden bahsedilmektedir. Yine aynı maddeye göre kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formların taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderileceği ve mali hizmetler birimince bu formların konsolide edilerek Yönetmelik'in ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı ifade edilmektedir.

Söz konusu kayıtların yapılması etkin bir taşınmaz denetimine olanak sağlayacağı gibi maddi duran varlıkların da doğru bir şekilde muhasebeleştirilmesinde önemli bir rol oynayacaktır. Gerek taşınmaz yönetiminde hesap verebilirliğin sağlanabilmesi gerekse mali tabloların sağlıklı ve güvenli bilgi üretebilmesi için, Yönetmelik hükümlerine uygun olarak taşınmaz formlarının ve taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu maddesinde belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde Belediyemiz taşınmazları ile ilgili olarak tavsiyeler doğrultusunda Yönetmelik hükümlerine uygun olarak taşınmaz formların ve taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca taşınmaz formlarının ve taşınmaz icmal cetvellerinin düzenleneceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 17: Kompanzasyon Sistemi Kurulmadığından Dolayı Reaktif Enerji Bedeli Ödenerek İlave Maliyete Neden Olunması

2016/10605 ihale kayıt numaralı elektrik enerjisi mal alımına ait hak edişlerin incelenmesinde 2016 yılı içerisinde toplam 13.652,31 TL tutarında reaktif enerji bedeli ödendiği görülmüştür.

Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin 16'ncı maddesinin dördüncü

fıkrasında reaktif enerji miktarını ölçmek üzere gerekli ölçme düzeneğinin, ilgili mevzuata göre reaktif enerji tarifesi uygulanmayacak aboneler dışında kalan müşteriler tarafından tesis edileceği, endüktif ve kapasitif enerji tüketimleri itibarıyla söz konusu sınırların ikisini birden aşan veya reaktif enerji ölçme düzeneğini kurma yükümlülüğü bulunmasına rağmen kurmayan ya da mevzuat hükümlerine uygun olarak kurmayan müşterilerin reaktif enerji bedeli ödeyeceği belirtilmiştir.

Elektrik tüketimi ile ilgili ilave maliyete yol açan reaktif enerjiyi önlemek için kompanzasyon sistemlerinin kurulması ve etkin çalıştırılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu maddesinde belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde tavsiyeler doğrultusunda elektrik tüketimi ile ilgili ilave maliyete yol açan reaktif enerjiyi önlemek için kompanzasyon sistemlerinin kurulması ve etkin çalıştırılması hususunda gerekli çalışmalar yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve elektrik tüketimi ile ilgili ilave maliyete yol açan reaktif enerjiyi önlemek için kompanzasyon sistemlerinin kurulması ve etkin çalıştırılmasına yönelik olarak gerekli çalışmalar yapılacağı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 18: Taksitli Arsa Satışlarında Sözleşme Yapılmaması

Akhisar Belediyesi taksitli arsa satışlarında sözleşme bağitlanmadığı belirlenmiştir.

Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin 2886 sayılı Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği, bu Kanun'un 1'inci maddesi 1'inci fıkrasında ifade edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 69'uncu maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanan 29.09.2005 tarih ve 25951 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Belediyelerin Arsa, Konut ve İş Yeri Üretimi, Tahsisi, Kiralaması ve Satışına Dair Genel Yönetmelik'in” amacının ise; belediyeler tarafından arsa, konut ve işyerleri üretilmesi, tahsisi, kiralanması ve satışına ilişkin usul ve esasları düzenlemek, olduğu ifade edilmiştir.

Arsa, konut ve işyeri tahsisi, kiralama ve satışları belediye encümeni kararı ile

yapılacağı hususu, söz konusu Yönetmeliğin 17'nci maddesinde, sözleşme akdedilmesi ise 19.uncu maddede düzenlenmiş ve aynen;

“Arsa, konut ve işyeri tahsis ve satışları ile konut kiralanmasında ilgili kişiler veya kooperatif arasında, tahsis veya satış şartları, arsa, konut ve işyerlerinin kullanım şartları, tahsis ve satışın taksitle yapılması halinde taksitlerin ödeme süresi ve vade farkı, zamanında ödenmeyen taksitlere uygulanacak gecikme faizi ile tahsis veya satışın iptal edilmesi ve diğer hükümler bir sözleşme ile düzenlenir.” denilmiştir.

Yukarıda yazılı olan yasa hükümlerine uyulmayarak, aşağıdaki tabloda yer alan taksitli arsa satışlarında sözleşme yapılmadığı belirlenmiştir.

Bu durumda sözleşme akdedilmemesi sonucu damga vergisi ve taksitlerin gecikmesi durumunda alınması gerekli gecikme faizleri tahakkuk ve tahsilatları yapılamamıştır.

Tablo 16: Sözleşme Yapılmayan Taksitli Arsa Satışları

Sıra No	Mahalle	Encümen Karar Tarihi	Karar No	Arsanın Alanı (m2)	Belediye Hissesi (m2)	2016 Yılı Asgari Emlak Beyan Değeri	Toplam Satış Bedeli	Ödenmeyen Arsa Taksit Tutarı	Taksit Sayısı	Açıklama
1	SEYİTAHMET	08.03.2016	347	359,01	45,47	7.040,00	7.502,55	7.002,55		
2	SEYİTAHMET	08.03.2016	347	359,01	45,47	7.040,00	7.502,55	4.152,55		
3	SEYİTAHMET	08.03.2016	304	389,78	25,01	2.030,00	3.751,50	2.951,50		
4	SEYİTAHMET	08.03.2016	304	389,78	25,01	2.030,00	3.751,50	851,50		
5	SEYİTAHMET	08.03.2016	302	384,86	62,70	5.085,00	12.540,00	8.000,00		
6	SEYİTAHMET	08.03.2016	296	750,02	249,38	20.205,00	62.345,00	61.345,00		
7	SEYİTAHMET	08.03.2016	291	385,74	14,47	1.508,00	2.387,55	2.087,55		
8	SEYİTAHMET	29.03.2016	470	474,00	10,00	2.700,00	3.250,00	2.450,00		
9	SEYİTAHMET	29.03.2016	470	474,00	10,00	2.700,00	3.250,00			ÖDENDİ.
10	SEYİTAHMET	29.03.2016	470	474,00	10,00	2.700,00	3.250,00			ÖDENDİ.
11	SEYİTAHMET	08.03.2016	297	365,61	8,18	887,50	2.169,68			ÖDENDİ.
12	SEYİTAHMET	08.03.2016	297	365,61	8,18	887,50	2.169,68			ÖDENDİ.
13	SEYİTAHMET	08.03.2016	297	365,61	8,18	887,50	2.169,68			ÖDENDİ.
14	SEYİTAHMET	08.03.2016	297	365,61	8,18	887,50	2.169,68			ÖDENDİ.
15	SEYİTAHMET	15.03.2016	341	378,28	126,36	13.945,00	25.272,00	17.250,00		
16	EFENDİ	10.05.2016	676	149,00	149,00	8.050,00	59.600,00	22.600,00		
17	EFENDİ	13.12.2016	1430	429,98	98,43	5.365,00	54.136,50	23.143,96		

TOPLAM		83.948,00	257.217,87	151.834,61		
---------------	--	------------------	-------------------	-------------------	--	--

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu maddesinde belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde tavsiyeler doğrultusunda Belediyemizce taksitli olarak satışı gerçekleştirilen arsalar ile ilgili olarak belediye ile arsayı satın alınan kişiler arasında gerekli olan sözleşmenin akdedilmesi sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve taksitli arsa satışlarında sözleşme yapılacağı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 19: Taşınmaz Tahsis İşlemlerinde Herhangi Bir Süre Belirlenmemesi

Akhisar Belediyesi tarafından muhtelif kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen gayrimenkullerin incelenmesinde tahsis süresi belirlenmeyen işlemlerin olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde taşınmaz tahsis etmek Belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında sayılmıştır. Aynı Kanun'un “Meclisin görev ve yetkileri” başlıklı 18'inci maddesine göre de taşınmaz tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına Belediye meclisi karar vermektedir. Belediyelerin diğer kuruluşlarla ilişkilerini düzenleyen mezkur Kanun'un 75'inci maddesine göre ise Belediyenin, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği hüküm altına alınmıştır.

Tahsis süresi Kanun ile en fazla 25 yıl olarak belirlenmesine rağmen aşağıdaki tabloda bilgileri yer alan tahsis işlemlerinde herhangi bir süre belirlenmemiştir.

Tablo 17 : Süresi Belirlenmeyen Tahsis İşlemleri

Sıra No	Mahalle	Pafta	Ada	Parsel	Alan	Meclis Karar Tarihi	Karar No	Tahsis edilen Kurum
1	Atatürk	51	424	56	339.380.00 m2	07.04.2016	51	Akhisar Müftülüğü

2	Ulucami	48	801	452	3.781.72 m2	11.04.2016	62	Manisa Büyükşehir Belediyesi
3	Selçikli	7		2257	136.00 m2	14.02.2016	12	Manisa Büyükşehir Belediyesi
4	Dağdere	K20-A-03-B		4206	1.467.00 m2	03.12.2015	91	Manisa Büyükşehir Belediyesi

Taşınmazların muhafazası ve takibi için diğer kamu idarelerine yapılan tahsis işlemlerinde süre şartının dikkate alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu maddesinde belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde tavsiyeler doğrultusunda Belediyemizce çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen gayrimenkullerin tahsisi ile ilgili meclis kararlarında tahsis tarihlerinin belirtilmesi sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve taşınmaz tahsis işlemlerinde süre şartına dikkat edileceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****Akhisar Belediyesi 2016 Yılı Bilançosu**

	AKTİF			PASİF	
1	DÖNEN VARLIKLAR	44.528.221,24	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	19.172.203,73
10	Hazır Değerler	1.184.902,92	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	3.646.636,86
100	Kasa Hesabı	0,00	300	Banka Kredileri Hesabı	3.646.636,86
102	Banka Hesabı	1.184.902,92	31	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0,00	32	Faaliyet Borçları	8.899.712,65
108	Diğer Hazır Değerler Hesabı	0,00	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	8.899.712,65
11	Menkul Kıymetler	0,00	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	3.278.667,02
12	Faaliyet Alacakları	6.633.643,50	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	2.745.642,24
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	0,00	333	Emanetler Hesabı	533.024,78
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	6.633.466,84	36	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	561.837,76
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	0,00	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	194.822,44
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	176,66	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	312.311,77
127	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0,00	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilatlar Hesabı	11.786,09
13	Kurum Alacakları	0,00	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	42.917,46
14	Diğer Alacaklar	33.763,36	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı	0,00
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	33.763,36	37	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	350.002,00
15	Stoklar	51.488,13	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	350.002,00
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	51.488,13	38	Gider Tahakkukları Hesabı	2.435.347,44
16	Ön Ödemeler	418.532,31	381	Gider Tahakkukları Hesabı	2.435.347,44

T.C. Sayıştay Başkanlığı

160	İş Avans Ve Kredileri Hesabı	0,00	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00
161	Personel Avansları Hesabı	418.532,31	391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	0,00
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	0,00	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	26.134.003,36
19	Diğer Dönen Varlıklar	36.205.891,02	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	13.896.874,52
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	36.205.891,02	400	Banka Kredileri Hesabı	13.896.874,52
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0,00	41	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00
2	DURAN VARLIKLAR	199.268.143,81	43	Diğer Borçlar	39.032,22
21	Menkul Varlıklar	0,00	438	Kamuya Olan Ertenilmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı	39.032,22
22	Faaliyet Alacakları	2.418.685,28	47	Borç ve Gider Karşılıkları	8.743.027,83
222	Geirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	2.418.685,28	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	8.743.027,83
23	Kurum Alacakları	0,00	48	Gelecek Yıllara Ait Geirler ve Gider Tahakkukları	3.455.068,79
24	Mali Duran Varlıklar	1.311.769,08	481	Gider Tahakkukları Hesabı	3.455.068,79
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	1.311.769,08	5	ÖZ KAYNAKLAR	198.490.157,96
25	Maddi Duran Varlıklar	195.537.689,45	50	Net Değer-Sermaye	139.995.405,70
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	23.861.165,68	500	Net Değer Hesabı	139.995.405,70
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	23.173.357,59	52	Yeniden Değerleme Farkları	0,00
252	Binalar Hesabı	126.041.087,02	522		0,00
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	4.157.153,27	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	40.830.620,50
254	Taşıtlar Hesabı	5.015.081,99	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	40.830.620,50
255	Demirbaşlar Hesabı	6.732.849,79	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-17.040.400,77
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-11.888.283,61	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	-17.040.400,77
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	18.445.277,72	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	34.704.532,53
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	34.704.532,53
260	Haklar Hesabı	80.199,10	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	0,00
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-80.199,10	PASİF TOPLAMI :		243.796.365,05
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00			
29	Diğer Duran Varlıklar	0,00			

T.C. Sayıştay Başkanlığı

294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar	2.149.729,14
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-2.149.729,14
AKTİF TOPLAMI :		243.796.365,05

9	NAZIM HESAPLAR	103.340.948,75	9	NAZIM HESAPLAR	103.340.948,75
90	Ödenek Hesapları	56.946.319,20	90	Ödenek Hesapları	56.946.319,20
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,00	901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	56.946.319,20
905	Ödenekli Giderler Hesabı	56.946.319,20	91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesabı	5.161.965,01
91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesabı	5.161.965,01	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	5.161.965,01
910	Teminat Mektupları Hesabı	5.161.965,01	92	Taahhüt Hesapları	41.232.664,54
92	Taahhüt Hesapları	41.232.664,54	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	41.232.664,54
920	Gider Taahhütleri Hesabı	41.232.664,54	NOTLAR TOPLAMI:		103.340.948,75
NOTLAR TOPLAMI:		103.340.948,75			

01.01.2016 – 31.12.2016 TARİHLERİ ARASI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

HesapKodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2014Yılı	2015Yılı	2016Cari Yıl	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GELİRİN TÜRÜ	2014Yılı	2015Yılı	2016Cari Yıl
630	01	Personel Giderleri	12.976.723,08	17.969.348,17	14.642.347,87	600	01	Vergi Gelirleri	11.868.368,52	17.072.250,29	19.137.209,69
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderler	2.115.570,37	2.085.535,23	2.331.069,48	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13.305.345,29	9.287.364,07	44.667.324,34
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	49.570.694,96	23.879.076,44	36.042.157,51	600	04	Alman Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	591.928,01	1.659.804,25	606.355,20
630	04	Faiz Giderleri	967.205,51	6.430.514,97	4.486.513,26	600	05	Diğer Gelirler	34.012.839,36	39.648.710,54	43.014.918,98
630	05	Cari Transferler	2.282.747,49	1.237.988,70	1.436.610,40	GELİRLER TOPLAMI			59.778.481,18	67.668.129,15	107.425.808,21
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	0,00	0,00	1.395.037,22	FAALİYET SONUCU			-17.044.776,31	11.958.744,51	34.704.532,53

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	0,00	0,00	7.050.677,57
630	13	Amortisman Giderleri	785.581,33	414.309,20	432.931,53
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	8.085.432,92	2.962.488,93	3.746.671,22
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	39.301,83	730.123,00	1.157.259,62
GİDERLER TOPLAMI			76.823.257,49	55.709.384,64	72.721.275,68

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>